

2010
MANAGEMENT - II (Optional)
व्यवस्थापन - II (वैकल्पिक)

200046

Standard : Degree

स्तर : पदवी

Nature : Conventional

स्वरूप : पारंपारिक

Total Marks : 200

एकूण गुण : 200

Duration : 3 Hours

कालावधी : 3 तास

Note :

सूचना :

- (i) Answers must be written either in English or in Marathi.
उत्तरे इंग्रजीमधून किंवा मराठीमधून लिहिली पाहिजेत.
- (ii) Question No. 1 is Compulsory. Of the remaining questions, attempt any four selecting one question from each section.
प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे. उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही चार सोडवा पण प्रत्येक विभागातून एक प्रश्न निवडून सोडविणे आवश्यक आहे.
- (iii) Figures to the RIGHT indicate marks of the respective question.
उजवीकडील अंक संबंधित प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- (iv) Number of optional questions upto the prescribed number in the order in which they have been solved will only be assessed. Excess answers will not be assessed.
ज्या क्रमाने निर्धारित संख्येपर्यंत पर्यायी प्रश्नसंख्या सोडविली आहे, तेवढीच प्रश्नसंख्या तपासली जाईल, अतिरिक्त उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (v) Credit will be given for orderly, concise and effective writing.
नीटनेटक्या, संक्षिप्त व परिणामकारक लिखाणास श्रेय दिले जाईल.
- (vi) Candidate should not write roll number, any name (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalised.
उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतः किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (vii) For each slab of 10 and 15 marks, the examinee is expected to write answers in 125 and 200 words respectively.
प्रत्येकी 10 आणि 15 गुण असलेल्या प्रश्नांची उत्तरे परिक्षार्थीकडून अनुक्रमे 125 आणि 200 शब्दांमध्ये अपेक्षित आहेत.
- (viii) In case of any ambiguity, English version will be considered as authentic.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर ग्राह्य समजले जाईल.

P.T.O.

1. Answer *any four* of the following :

खालीलपैकी **कोणत्याही चार** प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) What is Financial Management? Explain the significance of Financial management. **10**
वित्तीय व्यवस्थापण म्हणजे काय ? वित्तीय व्यवस्थापणाचे महत्व स्पष्ट करा.
- (b) Explain the role of International Monetary Fund in the economic development of India. **10**
भारताच्या आर्थिक विकासात आंतरराष्ट्रीय नाने निधी (IMF) च्या भूमिकेचे वर्णन करा.
- (c) What is Quality Management? Describe the components of Quality Management. **10**
गुणवत्ता व्यवस्थापण म्हणजे काय ? गुणवत्ता व्यवस्थापणाचे घटक वर्णन करा.
- (d) Discuss the role of Information system in Resources Management. **10**
माहिती प्रणालीचे साधन व्यवस्थापणामध्ये असलेल्या भूमिकेचे वर्णन करा.
- (e) Explain New Trends in IT sector. **10**
माहिती तंत्रज्ञानात येत असलेल्या नवीन प्रवाह स्पष्ट करा.

www.mpscmaterial.com

SECTION - A

विभाग - A

2. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Discuss the valuation of Bonds and shares. **15**
रोखे व भाग याच्या मुल्यांकनाची चर्चा करा.
- (b) Describe estimation and financing. **10**
मापतोल व वित्तीय याचे वर्णन करा.
- (c) Explain dividend policy. **15**
लाभास धोरण स्पष्ट करा.

3. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) Discuss the concepts of value and return.
जोखीम व परतावा या संकल्पनांची चर्चा करा.	15
(b) How do you manage working capital ?
खेळते भांडवलाचे कसे व्यवस्थापन कराल ?	10
(c) Discuss Institutions of capital and money markets.
भांडवल व रोखीचे बाजार संस्थांची चर्चा करा.	15

SECTION - B

विभाग - B

4. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) What are the functions of marketing management ?
विपणन व्यवस्थापनाचे कोणती कार्य आहेत ?	15
(b) Explain various distribution channels.
विविध वितरण शृंखलेचे स्पष्टीकरण करा.	10
(c) Describe the institutions of International business.
अंतरराष्ट्रीय व्यवसायाच्या संस्थांचे वर्णन करा.	15

5. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) Explain the components of marketing environment.
विपणन परिवेशाचे घटक स्पष्ट करा.	15
(b) Describe the role of ethics in marketing.
विपणनामधील नैतिक मुल्यांच्या भूमिकेचे वर्णन करा.	15
(c) Discuss the changing composition of Trade in goods and services.
वस्तु व सेवेमधील व्यापासच्या बदलत्या रचनांची चर्चा करा.	10

SECTION - C

विभाग - C

6. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) What is materials management ? Explain its functions. 15
वस्तुचे व्यवस्थापण म्हणजे काय ? त्याचे कार्य स्पष्ट करा.
- (b) Write detail note on plant size. 10
यंत्रसंच आकार वर विवरणात्मक टिपण द्या.
- (c) Explain maintenance management. 15
देखभाल व्यवस्थापणाचे वर्णन करा.

7. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) What do you mean by product management ? Explain its functions. 15
उत्पादन व्यवस्थापणाचा तुम्हाला काय अर्थबोध होतो ? उत्पादन व्यवस्थापणा कार्य स्पष्ट करा.
- (b) Discuss in detail plant location. 15
यंत्रसंच स्थाननिश्चिती वर विवरणात्मक चर्चा करा.
- (c) What is production control? Explain its importance. 10
उत्पादन नियंत्रण म्हणजे काय ? त्याचे महत्व स्पष्ट करा.

SECTION - D

विभाग - D

8. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Write detail note on systems analysis in managing data resources. 15
तथ्यसाधनांच्या व्यवस्थापनातील प्रणाली पृथक्करणाचे विवरणात्मक टिपण लिहा.
- (b) Describe in detail the Human Resource manpower planning. 15
मानव संसाधन मनुष्यबळ नियोजनाचे सखोल विवरणासहीत स्पष्टीकरण करा.

P.T.O.

- (c) What is job evaluation ? Explain the significance of Job enrichment and Job enlargement. 10

कार्य मुल्यांकन म्हणजे काय? कार्य समृद्धीकरण व कार्य विस्तारीकरणाचे महत्व स्पष्ट करा.

9. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Write detail note on system development management life cycle with suitable examples. 15

प्रणाली विकास व्यवस्थापण जीवन चक्रावर योग्य उदाहरणे देऊन सविस्तर टिपण लिहा.

- (b) What are the functions of HRM ? 15

मानव संसाधन व्यवस्थापणाची कार्ये कोणती?

- (c) Explain Human Resource Accounting and Audit. 10

मानवी संसाधन खाते व अंकेक्षण स्पष्ट करा.

- o O o -